

Palku merelle

”Lämminhenkistä
hyvänmielenromantiikkaa,
joka saa lukijan kaipaamaan
rantahiekkaa varpaidensa väliin.”

WOMAN’S WEEKLY

Suomentanut Hilikka Pekkanen

Liz Fenwick

WSOY

Liz Fenwick

POLKU
MERELLE

SUOMENTANUT HILKKA PEKKANEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

I. PAINOS

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
The Path to the Sea

COPYRIGHT © LIZ FENWICK 2019
SUOMENKIELINEN LAITOS © HILKKA PEKKANEN JA WSOY 2025

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI

ISBN 978-951-0-49869-9
PAINETTU EU:SSA

*Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@wsoy.fi*

*Ystävälle, joka on kulkenut kanssani elämän halki
ja täyttänyt sen naurulla, itkenyt yhdessä kanssani,
vaalinut yhteisiä salaisuuksia, säästänyt muistoja
ja toiminut ankkurina, kun murheen aallokko
on ollut vähällä viedä minut tuuliajolle.*

*Vaikka kumpikin meistä on valinnut erilaisen tien,
muistutat minua lähtökohdasta ja siitä,
kuinka pitkälle olemme kulkeneet.
Suuri ystävyys ei kaipaa fyysistä läheisyyttä,
ainoastaan suurta rakkautta.*

Kiitos, Christine.

*Metsässä polunhaaraan tultuani
käännyin tielle harvemmin kuljetulle,
ja se päätös ratkaisi kohtaloni.*

ROBERT FROST, *TIE JOTA EN VALINNUT*

TIENVIITTA

1

Lottie

3. elokuuta 2008, 23.30

KAIKKI OLI hiljaista lukuun ottamatta rantaan lyövien aaltojen ääntä. »Hyvää merkkipäivää», mies sanoi.

Lottie rypisti otsaansa. »Mitä merkkipäivää?» Hän kääntyi katsomaan kumppaninsa ilmettä. »Pelleiletkö?»

Mies siveli sormella hänen huuliaan. »Voisinko minä muka pelleillä?»

»Kyllä voisit.»

Lottie pikemminkin tunsi kuin kuuli hänen naurunsa, koska mies makasi hänen vieressään ja heidän vartalonsa koskettivat toisiaan, lantio lantiota, reisi reittä vasten.

»Olemme olleet yhdessä puolitoista kuukautta.»

»Juhlitaanko nyt siis puolia kuukausia kokonaisten lisäksi?»

Mies suuteli häntä pitkään ja hitaasti, ja kun tämän käsi liukui pitkin selän ihoa farkkujen vyötärön yläpuolella, Lottie ei enää ollut varma, mistä he olivat puhuneet.

»Minä juhlin jokaista päivää, jokaista minuuttia ja jokaista sekuntia, jonka olet omani.»

Henki takertui Lottien kurkkuun, ja hän kohotti katseensa taivaalle. Yläpuolella kaartui Linnunrata valtavana ja salaperäisenä. Hän katsoi sitä lumoutuneena. Maailman-kaikkeus täytti hänet kauneudellaan. Tällä rannalla hän

halusi olla aina, tämän miehen sylissä. Toive saattoi toteutua, jos he halusivat sitä tarpeeksi, ja hän uskoi heidän haluavan.

»Kuule, Alex.»

»No mitä?» Miehen käsivarsi puristui tiukemmin hänen ympärilleen.

»Onko...» Samassa taivaan poikki kiiti tähdenlento, joka näytti putoavan mereen. Lottie toivoi kaikesta sydämestään, että voisi jäädä Alexin syliin loppuiäkseen. Hän kierähti kyljelleen mieheen päin. »Näitkö sinäkin sen?»

»Tähdenlennon vai?»

»Näin.» Alex suuteli häntä.

»Toivoitko jotain?»

Alex nyökkäsi ja työnsi Lottien tukkaa taaksepäin korvien taakse. »Toivoin.»

»Mahdoimmekohan toivoa samaa?»

»Toivottavasti», Alex kuiskasi hänen korvaansa vasten.

Lottie painoi huulensa Alexin suulle ja rukoili, että mies olisi hänen ikuisesti. »Kerro.»

»En kerro, koska silloin toivomus ei toteudu.» Alex veti Lottien entistä tiukemmin itseään vasten.

»Sinä olet kaikkien haaveideni toteutuma», Lottie sanoi ja kietoi käsivartensa Alexin ympärille.

Alex hyräili isoisän lempisävelmää »A Kiss to Build a Dream On», jossa laulettiin haaveiden rakentamisesta suudelmaan varaan, ja Lottie oli varma, että he toteuttaisivat haaveensa ja eläisivät Cornwallissa ikuisesti.

MERIREITTEJÄ

2

Diana

3. elokuuta 2018, 12.00

MERENLAHTI KIMMELSI etäällä, kun Diana Trewin kääntyi vasempaan kohti Porthpeania ja Boskennaa. Aikoinaan hän oli kaivannut Boskennaan joka solullaan. Iltaisin hän oli puristanut tyynyä rintaansa vasten, kuvitellut kuulevansa meren kohinan ja vajonnut uneen. Unissa hän vaelteli aurinkoisissa huoneissa, näki tenhoavan kauniita näkymiä ja kuuli musiikin ja naurun kaikuja. Hän löysi uusia huoneita ja aarteita, ja sitten hän heräsi, eikä ympäröivä maailma enää ollutkaan yhtä kirkas ja kaunis. Hän näki edelleen samoja unia, enimmäkseen silloin kun oli stressaantunut. Hän pakeni näkyihin, joissa meri ja taivas olivat sinisiä ja nurmikot avaria ja joissa kirjasto oli täynnä kaikkea, mitä vain saattoi haluta. Mikään todellinen talo ei voinut yltää mielikuvituksen luomusten tasolle.

Edellisenä yönä hän oli taas nähnyt samaa unta. Hän oli kierrellyt Boskennan saleissa, katsellut näköaloja ja löytänyt uusia huoneita. Kaikki oli viiltävän tuttua ja silti kokonaan uutta. Jotain oli aina aivan hivenen verran ulottumattomissa. Diana oli otaksunut, että se jokin oli hänen isänsä. Jos hän löytäisi vielä yhden huoneen tai oikean kirjan oikealta hyllyltä, silloin aukeaisi salaovi ja hänen isän seurassa viettämänsä kadotettu lapsuus avautuisi silmien

eteen. Isä sanoisi vain leikkineensä piilosta: Diana oli isän ikioma raivoisa metsästäjätär ja oli löytänyt tämän. Mutta ei yksikään kirja, seinäpaneeli eikä salaovi voinut loihkia esiin hänen isäänsä Allan Trewiniä. Aamun valo paljasti aina todellisuuden. Boskenna ei ollut ilojen palatsi, vaan iso ja vetoinen talo, jossa asui kaksi vanhusta.

Kuja kapeni rantaa kohti, ja tuokion kuluttua Diana olisi perillä. Jyrkkä käännös, ja hän ajoi sisään portista. Edellisenä päivänä oli tullut se puhelu, jota jokainen aikuiseksi kasvanut lapsi odottaa ja pelkää, kun vanhemmat ehtivät tiettyyn ikään. »Äitisi tekee kuolemaa», oli hänen äitinsä toinen aviomies George Russell ilmoittanut. Diana ei ollut varma siitä, miltä hänestä tuntui palata Boskennaan, eikä myöskään suhtautumisestaan äitiin. Sillä ei kuitenkaan ollut väliä. Jotkin asiat oli vain tehtävä.

Hän pysäköi Georgen vanhan Jaguarin viereen ja otti autosta viikonloppulaukkunsa. Iholla kihelmöi tuttuuden ja kotiinpaluun tunne, kun hän asteli kohti taloa sorapintaisen pihatien poikki. Hän oli käynyt Boskennassa vain muutama kerran sen jälkeen, kun oli kahdeksanvuotiaana lähtenyt sieltä. Silloin hänen sydämensä oli särkynyt – ja niin oli käynyt muutama kerran myös sen jälkeen. Nyt sydän oli eheä, vaikkakin paikattu. Se teki tehtävänsä vähän niin kuin vasemmalle jäävän talonmiehen talon katto, jonka yhden räystäään suojana oli sininen pressu.

Ulko-ovella hän pysähtyi ja kääntyi katsomaan lahtea. Aurinko porotti taivaalta, ja rannalta kaikui iloisia huutoja. Maailma jatkoi kulkuaan, vaikka äiti teki kuolemaa sisällä talossa. Sinä hetkenä hän tunsu, kuinka jyrkän vastakohdan elämä ja kuolema muodostivat, toisaalla hiekkarannan lomamaailma ja toisaalla Boskennan arki. Jo vuonna 1962, kun hän oli viimeisen kerran viettänyt siellä kesälomaa, Boskenna oli ollut olemassa eri tasolla. Hän oli hypellyt älykkäiden, kiinnostavien, ruskettuneiden

ja suolanpärskeiden peittämien ihmisten keskellä kepein askelin. Muuta hän ei muistanut, koska kyyneleet olivat huuhtoneet tärkeät muistot pois.

Nurmikolle laskeutui lokki, joka katsella killitti häntä. Pään kallistus kysyi, miksi hän oli tullut. Luultavasti velvolisuudentunnosta. Diana raapaisi soraa kenkensä kärjellä. Hänellä ja hänen äidillään Joan Trewin Russellilla ei ollut toisilleen mitään sanottavaa. Ei ollut ollut vuosikausiin. Totta puhuen se oli surettanut Dianaa, ja hän oli yrittänyt haudata murheensa työntekoon. Maailman kiertäminen sotakirjeenvaihtajana oli täyttänyt tyhjän tilan monen vuoden ajan, mutta nyt hän oli alkanut hidastaa vauhtia, ja tehtävien väliin jäi toimeettomia aukkoja, joihin oli vähitellen tunkeutunut epämieluisia ajatuksia ja kysymyksiä.

Kun Diana katsoi nurmikkoa, hänen mieleensä välähti muisto siitä, kuinka hän oli ollut siellä hippasilla äitinsä kanssa. Hän oli nauranut, ja äitikin oli nauranut. He olivat varmastikin olleet aikoinaan läheisiä, mutta läheisyys oli haihtunut sen jälkeen kun isä oli kuollut yli viisikymmentä vuotta sitten. Äiti rakasti Dianaa omalla tavallaan. Diana ei ollut halunnut mitään muuta kuin äidin, mutta kaikki oli muuttunut, ja Diana tiesi, että se johtui viidenkymmenen vuoden takaisesta pitkästä viikonlopusta.

Ulko-ovi oli auki, eikä hän voinut jäädä seisomaan kynnykselle loputtomiin, vakka näköala olikin houkutteleva. George olisi jossain lähistöllä. Hän harppoi sisään ja työnsi menneisyyden mielestään keskittyäkseen senhetkisiin tapahtumiin.

Eteisaulan lämpötila oli alhaisempi, ja hän värisi. Aulan keskellä lepatti suurella pyöreällä pöydällä oleva sanomalehti ilmavirrassa. Varhaisen lähtönsä vuoksi Diana ei ollut lukenut sanomalehtiä kannesta kanteen niin kuin hänen tapansa oli, mutta hän oli kuunnellut päivän uutiset radiosta. Ne olivat aavemaisen samanlaiset kuin hänen

viimeisenä Boskennassa viettämään kesänä. Hän painoi lehden sivut pöytää vasten ja nosti tyhjän maljakon painoksi niiden päälle. Vuonna 1962 maailma oli ollut ydinsodan partaalla Neuvostoliiton takia, ja nyt suuri karhu karjui taas. Maailma siirtyi eteenpäin ja kuvitteli, että kaikki muuttuisi paremmaksi, mutta ihmiset eivät koskaan oppineet.

Diana kurkisti olohuoneeseen ja sitten pieneen oleskelutilaan, mutta Georgea ei näkynyt, eikä hän halunnut ruveta huutelemaan. Kaikkialla oli hiljaista lukuun ottamatta ruohonleikkuria ja kaukaa rannalta kuuluvia ääniä. Pienessä keittiössäkään ei ollut ketään. Muuta ei ollut tehtävissä kuin lähteä yläkertaan äidin huoneeseen. Hän pudotti laukkunsa tyhjälle tuolille ja nousi portaat hitaasti yrittäen valmistautua. Hän oli nähnyt kuolleita ja kuolemaa tekeviä, mutta ristiriitaiset tunteet ennakoivat, että tämä olisi erilaista.

Porrastasanteella hän epäröi. Käytävässä kaikui yskähäys. Äiti oli edelleen hengissä. Ei ollut liian myöhäistä hyvästellä. Lattialaudat valittivat, kun hän asteli käytävää pitkin. Komeron ovi heilahti auki hänen mennessään ohi, ja hän katsoi pois päin. Komero oli varmasti täynnä, ja mitä ihmettä hän tekisi sen sisällöllä? Ehkä hänellä olisi onni mukana, ja se olisikin tyhjä. Talo oli ollut vuokralla melkein kolmekymmentä vuotta. Vasta kun George oli vuonna 1990 jäänyt eläkkeelle, Boskennasta oli taas tullut Dianan äidin koti. Hän pysähtyi. Monta vuotta sitten hän oli nähnyt äitinsä testamentin. Diana perisi Boskennan, mutta Georgella olisi oikeus elää siellä kuolemaansa saakka. Äiti oli tietenkin odottanut elävänsä kauemmin kuin George. Yleensä nainen eli kauemmin, mutta niin ei ollut käynyt isoäidinkään tapauksessa. Caroline Penquite, tyttönimeltään Carew, oli kuollut maksakirroosiin kauan ennen aviomiehensä Edwardin kuolemaa. Boskenna oli mennyt suoraan Edwardin ohi Dianan äidille.

Äidin huoneeseen johtavalle porrastasanteelle oli vielä seitsemän askelmaa. Yksityiskohta oli jäänyt oudosti muistiin, sillä Dianalla oli ollut lapsuudessaan tapana hypellä askelmia edestakaisin. Nyt ovi oli selkosen selällään, ja ilmassa leijui sairauden haju. Seisoessaan siinä hän kuuli rahisevan hengenvedon muutaman sekunnin välein. Siitä huolimatta hän seisoi liikkumatta eikä tuijottanut tuoliin nostettua äitiään vaan ulos ikkunasta. Huoneesta oli avara näköala, tai olisi ollut, jos puiden ei olisi annettu kasvaa hoitamatta.

Boskennaa oli laajennettu vuosien mittaan sitä mukaa kuin suvun varallisuus oli kasvanut. Äidin huone oli 1840-luvulla rakennetussa laajennusosassa. Katot olivat korkeammalla, ja merenpuoleinen seinusta kaartui lahdelle päin. Kaksikymmentä vuotta myöhemmin oli talon pohjoispäätä laajennettu samalla tavalla. Kaikkien talon etupuolen ikkunoiden tapaan tämänkin huoneen ikkunat kehystivät näköalaa. Gribben Head kylpi elokuun auringossa, ja lahtea täplittivät valkopurjeiset veneet. Se oli täydellinen postikorttimaisema, mutta millaisen ytimekkään viestin hän kirjoittaisi kortin takapuolelle? Äiti sairaana, mutta lomasää täydellinen...

Hän erotti Carrickowel Pointin, vasemmalla näkyvän pienen niemen, joka näytti alkavan Boskennan puutarhan toisesta päästä. Oikealla näkyi Black Head juuri ja juuri puiden lomitse. Kauneus saattoi pysäyttää ihmisen aloilleen, mutta se ei ollut syynä siihen, ettei hän kyennyt ylittämään kynnystä. Pelko esti astumasta sisään. Se oli typerää, sillä työssään hän oli kävellyt kohti miehiä, jotka osoittivat aseella suoraan hänen sydämeensä. Nyt hän oli kuitenkin jähmettynyt paikalleen, koska pelkäsi kohdata kuolemaa tekevän äitinsä. Mitä hän voisi sanoa? Sitä hän oli miettinyt koko ajomatkan ajan ja harjoitellut sanoja ja ilmauksia. »Rakastan sinua» oli yksi niistä, mutta mieleen kohosivat

saman tien kysymykset, jotka olivat jäytäneet hänen mieltään vuosikausia. Ne eivät suostuneet vajoamaan tajunnan perukoille vaan pulpahtivat aina takaisin pintaan kuin lapsen kylpyammeen pohjalle painama kumiankka ja toivat mukanaan epämiellyttäviä tunteita.

Diana puristi kädet nyrkkiin ja pani jalkaa toisen eteen pitäen katseensa kohdistettuna ikkunaan. Katolta syöksähti alas lokki, ja hän hätkähti. Hän oli parkkiintunut näkemään kuolemaa sen pahimmissa muodoissa, mutta pää kieltäytyi kääntymästä ja katsomasta äitiä.

Oli oikein, että George oli soittanut hänelle, mutta olisi ollut helpompaa tulla hautajaisiin. Nyt talossa viipyminen antoi aikaa, ja aika vaati jonkinlaista toimintaa. Hän hengitti ulos. Siinä seisoessaan hän ei voinut olla ajattele-matta isäänsä ja kaipaamatta jotain, minkä vain hädin tuskin muisti. Isän kuollessa hän oli ollut kahdeksanvuotias, ja hänellä oli heistä kahdesta vain yksi valokuva. Kun hän monta vuotta sitten oli pyytänyt äidiltään kuvia, tämä oli levitellyt käsiään ja sanonut, ettei tiennyt, mitä niille oli tapahtunut. Dianan oli ollut vaikea uskoa sitä. Miksi äiti ei olisi sitä tiennyt? Vastaus ei silti ollut koskaan muuttunut.

Tämän ainoan valokuvan ympärille Diana oli rakentanut kaikki muistonsa. Senaikainen taloudenhoitaja, rouva Hoskine, oli lähettänyt kuvan sisäoppilaitokseen. Sulkiesaan silmänsä hän saattoi loihtia eteensä valokuvan haalistuneet värit. Diana oli kuvassa isän harteilla, ja molemmat katselivat lahdelle, hymyilivät ja osoittivat jotain. Sinä päivänä Diana oli ollut merirosvo, joka oli lähdössä purjehtimaan seitsemälle merelle mutta aikoi silti aina palata kotiin Boskennaan. Nykyään koti ja Boskenna olivat kaksi eri sanaa, joita ei pantu samaan virkkeeseen. Hänen kymmenen vuoden takainen edellinen vierailunsa oli johtunut hänen tyttärestään Lottiesta, joka oli taiteellinen, häilyvä ja turhan luottavainen.

Äidin hengitys vinkui, ja Diana kääntyi katsomaan häntä. Äiti oli tiennyt alun alkaen, mitä Lottie tarvitsi. Diana oli ollut väärässä. Eikä vain silloin, vaan paljossa muussakin elämänsä aikana. Siitä huolimatta hän oli nyt kuusikymmentäneljä ja ammattinsa huipulla valmiina hidastamaan vauhtia ja päästämään muita tilalleen. Urastaan hän oli ylpeä, mutta ei juuri muusta eikä varsinkaan kyvyistään äitinä. Ne kyvyt hän oli oppinut tuolissa istuvalta naiselta. Hän oli kaivannut kipeästi sitä läheisyyttä, joka Lottien ja tämän isoäidin välillä oli vallinnut. Mustasukkaisuus oli jättänyt kitkerän maun, ja vielä nytkin se maku viivähti hänen kielensä reunamilla.

Äidin silmät olivat kiinni, ja Diana katseli rinnan vaivalloista kohoilua. Aivot kehottivat häntä puhumaan ja ilmoittamaan läsnäolostaan. Vaatekaapin oven peilistä hän näki kuvajaisensa ja samalla jotain muutakin. Hän räpäytti silmiään. Peilissä näkyi tummatukkainen lapsi, vaikka huoneessa ei ollut lasta. Se oli vain kuvitelmaa, sillä hän oli kahdestaan äitinsä kanssa. Kuvastimessa ei ollut muita kuin Diana. Hän huomasi seisovansa hiukan kumarassa ja suoristi hartiansa.

Seuraava askel vei hänet tuolin luo. Äidin lyhyt valkoinen tukka oli puhdas, mutta sitä ei ollut leikattu muotoon. Jotenkin se sai äidin vaikuttamaan haavoittuvalta. Sitä sanaa Diana ei ollut tottunut liittämään äitiinsä. Meikki-voide ei peittänyt otsan ja poskien laikkuja, mutta silti hän näytti aikaisempaa nuoremmalta. Vain kuivuneet ja halkeilleet huulet rikkoivat vaikutelman.

»У меня не было выбора.» Äidin pää liikkui edestakaisin.

»Mitä?» Diana kumartui kuullakseen paremmin.

»Я не могла поступить иначе.»

»Äiti, mitä ihmettä sinä puhut?» Diana painoi kasvonsa lähelle äidin kasvoja mutta vetäytyi taaksepäin tuntiesaan hengityksen pahan hajun. Äidin silmät avautuivat

ammolleen, mutta Diana ei ollut varma siitä, mitä näki. Ahdistunut ja ontto olivat ne sanat, joilla hän olisi kuvaillut äitiä, ja hän alkoi käsitellä näkyä kuin eri kamerakulmien kautta. Hän otti yleiskuvan huoneesta ja näköalasta ja sitten lähikuvan kuolemaa tekevän naisen kasvoista. Sitten hän käsitti, mitä oli tekemässä, ja vajosi istumaan sängyn laidalle. Tämä ei ollut sotavyöhykettä, eikä hän tiennyt, mitä pitäisi tehdä. Kameramiestä ei ollut, eikä hän ollut laatinut käsikirjoitusta.

Tuulen tuivertamalla rantakalliolla seisoo Boskennan kartano, joka on jättänyt jälkensä kaikkiin Trewinin perheen naisiin. Joan eli siellä elämänsä onnellisimmat ja hohdokkaimmat vuodet, kunnes perhettä kohtasi tragedia. Hänen esikoistyttärensä Diana kaipaa yhä lapsuuttaan – kirjahyllyn aarteita, taianomaisia kesäpäiviä, tyrskyävää merta rantapolun päässä. Myös siipeensä saanut kuopus Lottie tahtoo palata kotiin ja jättää Lontoon murheet taakseen. Kun naiset kokoontuvat Boskennaan, täyttymättömät intohimot ja vanhan talon salaisuudet kuohuvat pintaan.

”Tunteikas ja arvoituksellinen.”

HELLO!

9 789510 498699

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-49869-9